

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002328

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-06-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куртий Олег Ярославович

2. Oleh Y. Kurty

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0005-4531-4657

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 033 Філософія

Дата захисту: 03-06-2026

Спеціальність за освітою: Філософія

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12560

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 02.15.51, 02.41

Тема дисертації:

1. Самопізнання як категорія філософсько-освітнього дискурсу.
2. Self-knowledge as a category of philosophical and educational discourse.

Реферат/анотація:

1. Куртий О.Я. Самопізнання як категорія філософсько-освітнього дискурсу. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 033 «Філософія». Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2026. Дисертація присвячена теоретичному дослідженню самопізнання як категорії філософсько-освітнього дискурсу. Актуальність дослідження зумовлена тим, що кризовий, буквально катастрофічний стан української сфери освіти гостро потребує адекватного філософсько-теоретичного осмислення, оскільки наявні суперечності, що накопичуються, не отримуючи поступового розв'язання, у своєму розгортанні набувають форм відвертого антагонізму. Бездумне і постійне реформування заводить всю сферу навчання і виховання у глухий кут. За таких умов особлива роль належить філософсько-освітньому дискурсу, у якому, на жаль, переважають поверхово-емпіристські побудови. До недоліків цього дискурсу належить і нехтування

власне категоріальним рівнем дослідження. Через це філософія освіти втрачає можливості адекватно орієнтувати педагогічну теорію та педагогічні практики на розв'язання накопичених суперечностей. Зокрема, поза увагою залишається такий феномен як самопізнання, який до того ж часто-густо тлумачиться вузько-психологічно. Проте увесь процес освіти під певним кутом зору можна розкрити як ситуацію, подію, стан істинного пізнання себе, – як з боку учнів, так і з боку вчителя, якщо уникнути обмеженого, звуженого тлумачення самопізнання, яке широко представлене у педагогічній та психологічній літературі. На нашу думку, серйозне падіння мотивації до навчання у системі сучасної освіти зумовлене тим, що учні не вбачають у змістові навчання ту реальність, через яку вони крок за кроком впізнають самих себе. Прагматизм, вкорінений у сучасному суспільстві та освіті, орієнтує їх на споживання лише тих знань, які згодом знадобляться в житті. Тим самим освіта втрачає свій людиноутворювальний потенціал. Проаналізовано стан розробки теми у сучасній педагогічній, психологічній та філософсько-освітній літературі. Виявлено недостатню глибину аналізу феномену самопізнання. В роботі насамперед використано діалектико-логічний метод, який забезпечує розуміння категоріальності як у науковому пошуку, так і в здійсненні освітньої діяльності. Цей метод змістовно інтегрує такі принципи наукового дослідження: об'єктивності, системності, розвитку й історизму, сходження від абстрактного до конкретного, єдності логічного та історичного, феноменологічний та герменевтичний методи. Досліджено питання про природу самої категоріальності у межах філософсько-освітнього дискурсу, розглянуто дослідження концепту «пізнай самого себе» в історії світової та вітчизняної філософії. Наукова новизна отриманих результатів полягає у реалізації цілісного філософського дослідження самопізнання як категорії філософсько-освітнього дискурсу у параметрах нового педагогічного мислення. Новизна наукових результатів дисертаційного дослідження конкретизується у таких положеннях: вперше: • обґрунтовано необхідність введення самопізнання саме як категорії філософсько-освітнього дискурсу; • здійснена аналітика самопізнання саме як «впізнання себе» в освітньому процесі; • розгорнуто розуміння самопізнання як впізнавання себе у вимірах нового педагогічного мислення; уточнено: • розуміння процесу навчання і виховання як становлення людської суб'єктивності в ракурсі впізнання людиною себе у світі; • розуміння продуктивної уяви як способу впізнавання самого себе у світі через бачення самого себе очима інших та світу – очима інших, зрештою – усього роду людського; • розуміння етичного та естетичного вимірів виховання як способів реального самопізнання; набуло подальшого розвитку: • теоретичне тлумачення поняття «нове педагогічне мислення» через аналітику категорії «самопізнання»; • розуміння діалектики не тільки як логіки, але й як мислячої педагогіки; • теоретичне бачення концепту «педагогічний простір» крізь призму змісту категорії «самопізнання». Ключові слова: людина, самопізнання, діалектика, освіта, філософія освіти, нове педагогічне мислення, особистість, ідентичність, пам'ять, екзистенціальне, спілкування, культура, етичне, естетичне, мистецтво.

2. Kurty O.Ya. Self-knowledge as a category of philosophical and educational discourse. – Qualification scientific work in the form of a manuscript. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the field of 03 Humanities, specialty 033 «Philosophy». Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, 2026. The dissertation is devoted to the theoretical study of self-knowledge as a category of philosophical and educational discourse. The relevance of the study is due to the fact that the crisis, literally catastrophic state of the Ukrainian sphere of education is in dire need of adequate philosophical and theoretical understanding, since the existing contradictions that accumulate, without receiving a gradual solution, in their development take the form of frank antagonism. Thoughtless and constant reforming leads the entire sphere of education and upbringing into a dead end. Under such conditions, a special role belongs to the philosophical and educational discourse, in which, unfortunately, superficial empiricist constructions prevail. The shortcomings of this discourse also include neglect of the categorical level of research. Because of this, the philosophy of education loses the ability to adequately orient pedagogical theory and pedagogical practices to resolve acute contradictions. In particular, such a phenomenon as self-knowledge remains out of sight, which is often interpreted narrowly psychologically. However, the entire process of education from a certain point of view can be revealed as a situation, an event of true self-knowledge, both on the part of students and on the part of the teacher, if we avoid the limited, narrow interpretation of self-

knowledge, which is widely presented in pedagogical and psychological literature. In our opinion, a serious decline in motivation to learn in the modern education system is due to the fact that students do not see in the content of learning the reality through which they step by step recognize themselves. Pragmatism, rooted in modern society and education, orients them to consume only that knowledge that will later be useful in life. Thus, education loses its human-forming potential. The state of development of the topic in modern pedagogical, psychological and philosophical and educational literature is analyzed. The insufficient depth of analysis of the phenomenon of self-knowledge is revealed. The work primarily uses the dialectical-logical method, which provides an understanding of categoriality both in scientific research and in the implementation of educational activities. This method meaningfully integrates the following principles of scientific research: objectivity, systematicity, development and historicism, convergence from the abstract to the concrete, unity of the logical and historical, phenomenological and hermeneutic methods. The question of the nature of the very categoriality within the philosophical and educational discourse is investigated, the study of the concept of "know thyself" in the history of world and domestic philosophy is considered. The scientific novelty of the obtained results lies in the implementation of a holistic philosophical study of self-knowledge as a category of philosophical and educational discourse in the parameters of new pedagogical thinking. The novelty of the scientific results of the dissertation research is specified in the following provisions: for the first time: • the need to introduce self-knowledge as a category of philosophical and educational discourse is substantiated; • an analysis of self-knowledge as "knowing oneself" in the educational process is carried out; • the understanding of self-knowledge as knowing oneself in the dimensions of new pedagogical thinking is developed; clarified: • understanding of the process of learning and education as the formation of human subjectivity in the perspective of a person's recognition of himself in the world; • understanding of productive imagination as a way of recognizing oneself in the world through seeing oneself through the eyes of others and the world through the eyes of others, ultimately – the entire human race; • understanding of the ethical and aesthetic dimensions of education as ways of real self-knowledge; further developed: • theoretical interpretation of the concept of "new pedagogical thinking" through the analytics of the category of "self-knowledge"; • understanding of dialectics not only as logic, but also as thinking pedagogy; • theoretical vision of the concept of "pedagogical space" through the prism of the content of the category of "self-knowledge". Keywords: person, self-knowledge, dialectics, philosophy of education, new pedagogical thinking, personality, identity, memory, existential, communication, culture, ethical, aesthetic, art.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Куртий О. Самопізнання в освіті: етичний вимір. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філософія»: науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, 2025. No 29. С. 102–107. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Philosophy/article/view/4472>
2. Куртий О. Роль продуктивної уяви в самопізнанні: філософсько-освітній вимір. Людинознавчі студії: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філософія». (51). С. 207–217. <https://doi.org/10.24919/2522-4700.51.12>
3. Куртий О. Самопізнання в освіті: естетичний вимір. Актуальні проблеми філософії та соціології. 2025. № 57. С. 41–46. URL: <http://apfs.nuoua.od.ua/57-2025>

- 4. Возняк, В., Возняк, С., Куртий, О. Взаємозв'язок принципів і законів діалектики: філософсько-освітній контекст. Людинознавчі студії: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філософія». (50). С. 11–23. <https://doi.org/10.24919/2522-4700.50.1>
- 5. Куртий О.Я., Возняк В.С. Світоглядна освіта як самопізнання. Світоглядна освіта молоді в умовах сучасних викликів: Матеріали міжнародної наукової конференції, третіх академічних читань імені професора Романа Арцишевського. Луцьк, 2023. С. 33–38
- 6. Куртий О. Я., Возняк В.С. Освіта як спосіб самопізнання. Раціональне та ірраціональне в науці й освіті. Пам'яті Валерія Григоровича Скотного. : Матеріали Всеукраїнської наукової конференції. Дрогобич, 2023. С. 85–88 URL: <http://ir.dspu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3214>
- 7. Куртий О.Я. Самопізнання як невичерпний ресурс людини. Матеріали Міжнародного науково-методичного семінару «Людина / світ на роздоріжжі: технології, ресурси, соціальні інституції». Практичні студії. 4пб травня 2023 р. Харків, НТУ «ХПІ». 2023. С. 35–36. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/fcc98461-9264-4b92-9a68-fe9751fc60d9/content>
- 8. Куртий О.Я. До питання про місце самопізнання у вихованні. Збірник тез і доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції «Європейське майбутнє: філософсько-освітні студії», присвяченій Дню Європи (The First International Scientific and Practical Conference «European Future: Philosophical and Educational Studies») 9-10 травня 2024 року. м. Херсон, м. Хмельницький. 2024. С. 58–60. URL: https://www.academia.edu/122358930/EUROPEAN_FUTURE_PHILOSOPHICAL_AND_EDUCATIONAL_STUDIES
- 9. Куртий О.Я., Возняк В.С. Чи може освіта бути не світоглядною? Світоглядна освіта молоді в умовах сучасних викликів: Матеріали міжнародної конференції – четвертих академічних читань імені професора Романа Арцишевського (26–27 черв. 2024 р., м. Луцьк). Луцьк, 2024. С. 17–18.
- 10. Куртий О.Я. Освіта як спосіб самопізнання. Філософія в сучасному світі: матеріали 5-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 22-24 листопада 2024 р. Харків, 2024. С. 103-105. URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/83959>
- 11. Куртий О.Я., Возняк В.С. Культура як школа і наша справжня домівка. Матеріали всеукраїнської щорічної наукової конференції з нагоди Всесвітнього Дня Філософії (UNESCO) «Філософія і культура в антропологічних вимірах сучасності» (м. Дніпро, 22 – 23 листопада 2024 р.) URI: <http://conf-ampr.dit.edu.ua/AMPRX13/paper/view/32187/18869>
- 12. Куртий О., Возняк В. Освітній простір як топос самопізнання. Світоглядна освіта молоді в умовах сучасних викликів: Матеріали міжнародної наукової конференції – п'ятих академічних читань імені професора Романа Арцишевського 20-22 червня 2025 року. Луцьк, 2025. С. 21–24.
- 13. Куртий О.Я. Філософсько-освітній вимір совісті. Гуманізм. Людина. Совість: Матеріали XXXII-х Міжнародних людинознавчих філософських читань. Частина друга. Дрогобич, 2025. URL: <http://www.ir.dspu.edu.ua/jspui/handle/123456789/8218>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Возняк Володимир Степанович

2. Volodymyr S. Vozniak

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6877-3785

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ліпін Микола Вікторович

2. Mukola Lipin

Кваліфікація: д. філ. н., доц., 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0940-088X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панков Георгій Дмитрович

2. Heorhii D. Pankov

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-4055-3960

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Галушак Мар'яна Степанівна

2. Maryana S. Halushchak

Кваліфікація: к. філос. н., доцент, 09.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5088-8701

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаченко Олександр Анатолійович

2. Oleksandr A. Tkachenko

Кваліфікація: к. філос. н., доцент, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0674-0144

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Скотна Надія Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Скотна Надія Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Івах Світлана

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна